

Víra tvá tě uzdravila!

O síle představivosti – Moc placebo – Duševní uzdravování dětí

Už jako dvanáctiletý jsem zjistil, že „duch tvoří tvar“. Krátce před Vánoce mi se měla psát písemka z matematiky a mně bylo jasné, že ji nezvládnou. Algebra byla pro mě španělskou vesnicí. Ale špatná známka by znamenala, že na konci roku dostanu „modrý dopis“ – to znamená, že postup do vyšší třídy na jaře je ohrožen.

Rozhodl jsem se tedy, že „si dovolím“ zánět slepého střeva. Moje česká maminka mě vždycky ráno budila vůní horké čokolády. Byla to určitě něžnější metoda, než pronikavé zvonění budíku. Ale toho sobotního rána se ze synova pokoje žádná reakce nedostavila. Když se přišla podívat, co se děje, ležel jsem stále ještě v posteli a úpěl: „Bolí mě břicho!“ Došla pro teploměr a lekla se: 39 stupňů! Přivolaný lékař mě prohmatal a zjistil silně nateklé břicho. Až jsem se podíval nad svými hereckými schopnostmi. Skutečně jsem dokázal simulovat vhodné symptomy.

Moje radost ale netrvala dlouho, neboť doktor Monden rozhodl, že mě ihned pošle do nemocnice. Podezření na zánět slepého střeva. Tak daleko jsem to samozřejmě nechtěl nechat dojít a přiznal jsem lékaři, že jsem jen simuloval, abych nemusel jít do školy. Symptomy ale hovořily jasně v můj neprospěch. „Po operaci budeš za týden zase doma,“ utěšoval mě lékař. A už mi nedovolil udělat ani jeden krok. Přijela sanitka, dva sanitáři mě kolem polekaných sousedů snesli dolů. S modrým majáčkem a puštěnou sirénou jsme uháněli do univerzitní kliniky ve Frankfurtu. Mezitím přišel i můj otec – tehdy otcově pracovali i v sobotu – a spolu s maminkou mě doprovodil k urgentnímu příjmu.

Okamžitě nastoupil tým lékařů a sestřiček. Tolika pozornosti jsem využil k tomu, abych uvolnil popruhy a seskočil z lehátka. Proběhl jsem několikrát před zděšenými lékaři sem a tam. U skutečně nemocného člověka by takové počínání vedlo jistě k okamžité perforaci slepého střeva. Ale mezitím mi klesla i horečka a oteklé břicho splasklo.

Toto zdařilé představení a přiznání, že jsem simuloval jen kvůli písemce z matematiky, mě zachránilo pouze na chvíli. „Pro všechny případy si tě tady pár dní necháme na pozorování,“ rozhodl lékař z příjmu. Převezli mě do velké místnosti, kde leželo asi čtyřicet kluků v mém věku. Nevypadali ovšem na to, že by byli vážně nemocní.

Jediné ošetření během onoho týdne v nemocnici ale otrásl veškerou mou lidskou důstojností. Dostal jsem klystýr, který nepocíchal jen moje střeva, ale zranil i moji duši. Tehdy

jsem se rozhodl, že už nikdy v životě nevstoupím jako pacient do žádné nemocnice. Jsem si jist, že mě nevědomí na to nikdy nezapomene.

* * *

Ještě nedávno se novináři z časopisů, jako *Die Zeit*, *Der Spiegel* a jiných listů sloužících osvětě, dívali na jakýkoli druh alternativního léčení skrz prsty. Akupunktura, homeopatie, přírodní medicína – a především takzvané „duchovní léčení“ pomocí přiřkládání rukou nebo modliteb, popřípadě léčení sebe sama mentální silou při samoléčbě – pro ně byly scestné, často je nazývali šarlatánstvím. To se mezitím změnilo. (*Autor žije v Německu – pozn. red.*) V červnu 2007 vyšel v časopise *Spiegel* článek „Léčebná síla představivosti“. Závěrem autoři konstatovali, že víra dokáže tlumit bolest a naděje dokáže léčit. Vědci zkoumající činnost mozku se pozastavují nad podivuhodnou léčebnou silou představivosti.

Centrální otázkou medicíny je, jak spolu tělo a duše komunikují. Vědci ještě stále hledají tajuplné cesty, jimiž duch ovlivňuje tělo. Jisté je ale již nyní to, že každý člověk disponuje silou, která mu může dopomoct k uzdravení, a samozřejmě také k tomu zůstat zdravý.

Ten, kdo medituje, může své myšlenky řídit jako nástroje, a tím dosáhnout tělesných změn – třeba snížit krevní tlak či odbourávat cévní usazeniny. Může podpořit dietu nebo zvýšit množství protilátek v našem fantastickém imunitním systému.

Vždyť je nám známo, že imunitní systém našeho těla závisí na našem duševním rozpoložení. Jsme-li spíše pozitivní, imunitní systém funguje lépe, než když máme špatnou náladu a se světem nejsme spokojeni. Zatím ještě nikdo nezjistil, jak je to možné. Některé teoretické modely ale skýtají přijatelná vysvětlení. K pozitivním tělesným změnám dochází jen samotnou nadějí nebo vírou ve vyšší bytost, v nás samotné, v lék nebo v léčitele. Někdy se posílí samoléčivé síly, jindy krevní oběh.

Zdá se, že myšlenky a pocity představují svěbytnou dimenzi. Poznání, že pomoci mozku vytvářejí procesy v našem těle, znamená mohutný skok vpřed.

V minulosti se tvrdilo, že duch pochází z hmoty. Je tomu naopak. Duch řídí – přímo ovládá – hmotu. Primární je vědomí ve všech svých projevech, hmota je druhotná. Větu „Duch určuje tvar“ pronesl Friedrich Schiller. Tento poznatek se hodí jako shrnutí pro příhodu z okruhu mých nejbližších

přátel. Když ve Freiburgu onemocněl mozkovým nádorem právě neurolog, nastala panika. V této situaci vytvořil kolega internista z mouky a droždí falešný lék. Vymyslel příbalový leták v angličtině a odpovídající balení. „Mám protinádorový lék ze Spojených států. Zatím se klinicky testuje a na trhu se objeví až za několik let,“ řekl internista smrtelně nemocnému kolegovi. Ten samozřejmě po léku sáhl, užíval jej přesně podle předpisu a neuvěřitelně se stalo skutkem – nádor mizel jako sníh na slunci.

Po dvou měsících slavili všichni kolegové z ordinace „znovuzrození“. Šampaňské teklo proudem, hodně se pilo, všichni byli samý smích. Praktikantka, která se náhodou tohoto pokusu účastnila, nakonec tajemství prozradila. Vyprávěla uzdravenému lékaři, že jeho záračný lék byl pouze placebo. Tím překvapivější je výsledek. Nicméně se stalo, co se stát muselo. Lékař onemocněl znovu, nádor se rychle zvětšoval a za několik týdnů přišla smrt.

Duchovní léčba je často přinejmenším spoluodpovědná za to, že se nastartují samoléčivé procesy.

Existuje několik teorií, jak by to asi mohlo fungovat. V první řadě se mluví o takzvaném placebo efektu. Takový efekt mohou vyvolat sugesce a silná víra v uzdravení. Také účinky opatření školské medicíny a léků velmi závisí na postojích a očekávání pacientů. Laskavé zacházení je v pravém slova smyslu kouzelný prostředek, který z chemického „nic“ vytváří biologický proces.

Většina lékařů ale tento proces vykládá čistě psychologicky. Podle nich už pouze návštěva u léčitele posiluje víru, naději a důvěru ošetřovaných. Už dlouho je klinicky dostatečně prokázáno, že pozitivní postoje, přesvědčení, mínění a představivosti, rozpoložení a emoce příznivě ovlivňují průběh nemoci. Léčitelé a šamani ovšem znají to, co nyní konečně také patří k základním znalostem medicíny, již po tisíciletí. Ale opravdu nezáleží na tom, zda se jedná o placebo efekt nebo účinkuje laskavý přístup lékaře či vliv vyšší moci. Vedle dosavadního biochemického světového názoru prostě ještě existuje nějaká léčivá síla.

Americký lékař a léčitel Daniel Benor prohlásil: „Kdyby bylo duchovní léčení názvem nějaké pilulky, bylo by už dávno schválené.“

Rainer Holbe v knize ŠESTÝ SMYSL

Na stopě záhadným skutečnostem.

Vydalo ji nakladatelství Dialog,

Markova 3, 460 14 Liberec 14,

tel.: 485 121 610,

e-mail: knihy@dialog-lbc.cz